

POROČILO

CEEPUS Mednarodni teden bioetike (International Teaching Week)
Univerza Palacký, Teološka fakulteta sv. Cirila in Metoda
03.–07. november 2025, Olomouc, Češka

Mednarodni bioetični teden, ki je v prvem tednu letošnjega novembra potekal na Univerzi Palacký, Teološki fakulteti sv. Cirila in Metoda v Olomoucu, je bil večnacionalna in večkulturna izkušnja na področju bioetike in širše. Vključeval je veliko predavanj in delavnic, med katerimi je lahko vsak udeleženec izbral. Moja izbira je bila naslednja (k vsakemu naslovu sem dodal nekaj misli in izbranih poudarkov iz bogatih prispevkov profesorjev, predavateljev ali moderatorjev delavnic):

Laudato si' in katoliški družbeni nauk o trajnosti – vmesni zaključek deset let po izdaji (prof. dr. Johannes J. Frühbauer)

»Laudato si', mi' Signore« – »Hvaljen bodi, moj Gospod«. Ta okrožnica papeža Frančiška govori o tem, kaj se dogaja z našim skupnim domom, o človeških koreninah ekološke krize, o integralni ekologiji ter o ekološki vzgoji in duhovnosti. Dotika se tudi zadolženosti revnih držav in trajnostnega upravljanja. Gre za prelomno delo – tudi onkraj Katoliške cerkve.

Človek ni kralj stvarstva, temveč upravitelj. Človeško bitje ni središče vsega, temveč del stvarnosti. V odnosu smo z rastlinami, živalmi itd. Zato antropocentrizem ni prava drža.

Poklicanost, poklic, vrline

Le malo ljudi ima to srečo, da je njihov poklic hkrati njihova življenjska poklicanost. Poklicanost je več kot poklic. Poklic sam po sebi še ne vključuje vrlin – poklicanost jih zahteva.

Dober poklic ni določen z uspehom ali statusom, ampak z zvestobo služenju, integriteto in ljubeznijo do bližnjega. Poklicanost prihaja od Boga. Poklic izhaja iz človeške presoje. Oba ciljata k darujoči se izpolnitvi, a končni cilj poklicanosti je povezanost z Bogom.

Temeljni elementi intelektualne lastnine (Agnieszka Grzesiok-Horosz, PhD)

Intelektualna lastnina je povsod: avtorske pravice, licence, blagovne znamke, komercialna imena, patenti, geografske označbe. IP se nanaša na stvaritve uma – od izumov do umetniških del in komercialnih znakov.

Od tolerance k razumevanju: izzivi pri delu z Romi in begunci

Kako privilegirani smo? Kaj vemo o Romih? Kaj je toleranca? Kaj je razumevanje? Toleranca pomeni prenašati. Razumevanje pomeni vstopiti v odnos in srečanje. Predsodki še vedno močno vplivajo na Rome in begunce v Evropi.

Postsekularizem in sodobna duhovnost (Karol Jasinski, Univerza v Olsztynu, Poljska)

Ljudje čutijo lakoto po duhovnosti. Duhovnost ni več nujno povezana z institucijo. Sekularizacija ni uničila religije, temveč jo je preoblikovala.

Dandanes prevladuje:

- *vera brez pripadnosti,*
- individualna izbira duhovnih praks,
- poudarek na samouresničitvi.

Demokracija potrebuje religijo

Habermas, Rawls, Taylor: religija je pomembna za javni prostor. Demokracija potrebuje poslušanje. Religija lahko prispeva k človečnosti dialoga.

Mediji v ZDA (John Honner)

Medijska krajina je politično raznolika, a televizija je najvplivnejša. Resnico je mogoče najti le s primerjanjem več virov. Na levi politični strani je veliko število medijev, na desni strani le nekaj, vendar je desni Fox News daleč najboljši.

Oblikovanje Cerkve na način občestva (*namesto predavanja – izmenjava izkušenj*)

V mnogih državah kristjani in miroljubni ljudje trpijo.

Teologija z obrobja: Mediteranska izkušnja (rev. dr. Mark J. Zammit, Univerza Malta)

Sredozemlje je most kultur in religij. Tri abrahamske religije so močno zaznamovane z morjem, klimo in ozemljem/zemljo. Morsko okolje oblikuje način praznovanja, gostoljubnosti in verovanja. V ospredju je vsakdanje živeto krščanstvo.

Modra (morska) teologija in Arktika

Tri podnebne krize: taljenje ledu, dvig morja, izsuševanje zemlje; vse so povezane z vodo. Islandija in Arktika sta neposredni priči dogajanja. Gre za vprašanje prihodnosti človeštva. Močne reference: Tillich, Elizabeth Johnson, osvoboditvena teologija, "živa voda" v afriških kontekstih.

Univerza Palacký je udeležencem iz tujine prijazno zagotovila nastanitev v študentskem domu ter organizirala ogled mesta, sprejemno in zaključno večerjo. Zame, kot Slovenca, je bil obisk Moravske in njene Teološke fakultete sv. Cirila in Metoda tudi stik s slovensko-slovanskimi krščanskimi koreninami.

Mag. Damijan Dolinar

Ljubljana, Slovenija, 10. november 2025